

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПРОЦЕСИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

В сучасних умовах розвиток вітчизняної економіки в процесі фінансової глобалізації неможливий без інтеграції українських фінансово – кредитних структур у світову економіку. Основною сферою глобалізаційного процесу виступає система міжнародних відносин, в якій можна виділити такі напрямки глобалізації як: політична, економічна, екологічна, культурна, глобалізація комунікацій та інші.

Одним із найбільш розвинених елементів загального глобалізаційного процесу є економічна глобалізація. У структурі економічної глобалізації особливе місце посідає процес глобалізації міжнародних фінансових ринків, що пов'язане з радикальними змінами в їхній ролі в архітектурі світового господарства. За останні десятиліття процес інтернаціоналізації фінансової сфери спричинив виникнення потужної інфраструктури світового фінансового ринку, яка охопила більшість країн світу.

Глобалізація як історичне явище і феномен, а також як об'єктивна закономірність розвитку людства все частіше привертає увагу дослідників у всьому світі. Комплекс проблем, пов'язаних з глобалізацією фінансових ринків, є предметом досліджень багатьох як іноземних, так і вітчизняних вчених-економістів .

У широкому розумінні під глобалізацією світових фінансових ринків мають на увазі об'єднання в єдину світову систему усієї сукупності міжнародних фінансових відносин [1]. Більш конкретизоване формулювання фінансової глобалізації наведено у роботі Н. Стукало: це «... вільний та ефективний рух капіталів між країнами та регіонами, функціонування глобального ринку, формування системи наднаціонального регулювання міжнародних фінансів, реалізація глобальних фінансових стратегій ТНК та транснаціональних банків» [2].

Доречно відзначити, що глобалізація фінансових ринків пов'язана з радикальними змінами в ролі фінансового сектору в розвитку світового господарства. В умовах глобалізації роль фінансового сектору значно зросла – фінансові ринки почали стрімко зростати, набуваючи самостійного і навіть самодостатнього значення, відриваючись від реального сектору.

В сучасних умовах впливу глобалізації та розвитку процесів інтеграції вітчизняної банківської системи України в світову економіку та зростання конкуренції в банківському секторі разом із зростанням негативного впливу світової фінансової кризи особливо актуальними є проблеми необхідності розроблення сучасного механізму управління активами та пасивами та використання аналітичних моделей, методів та інструментів управління для ефективного функціонування та перспективного зростання.

Процеси фінансової глобалізації та інтеграції створюють численні економічні переваги (стимулювання вільного руху капіталів, загальне зростання рівня свободи для підприємництва, прискорення економічного зростання, збільшення обсягу інвестицій тощо), з іншого – створюють нові загрози для економічної безпеки (з причини посилення нерівності між країнами, загального зростання складності і нестабільності фінансових ринків, а також можливості швидкого поширення кризових явищ між країнами), підвищуючи нестабільність національних економічних і фінансових систем та їх залежність від загальносвітового фінансового ринку.

Процеси глобалізації значно прискорилися в 1990-і рр., однак прискорення будь-яких процесів в економіці часто пов'язано зі зростанням дисбалансів. Фінансова глобалізація та інтеграція супроводжуються підвищенням рівня нестабільності та ризикованості, які проявляються в зростанні кількості міжнародних фінансових криз, збільшенні їх впливу на економіку окремих держав та кризових явищ у банківській діяльності.

Основою інтеграції вітчизняної банківської системи є капіталізація банків, що є запорукою фінансової стійкості та надійності їх функціонування. Одним із перспективних напрямків укрупнення міжбанківських об'єднань, що сприятиме удосконаленню інституційної архітектури банківської системи України.

Інтеграція вітчизняної банківської системи у світове фінансове співтовариство потребує подолання деструктивних тенденцій інвестиційної діяльності банків та поживлення інвестиційного процесу через вирішення проблем, які пов'язані з удосконаленням законодавчої бази, формуванням сприятливого інвестиційного клімату, подоланням нестабільності економіки, політичної кризи та соціально – економічної ситуації в країні.

Процеси фінансової глобалізації та інтеграції мають небезпеки як для розвинених країн, так і для країн, що мають невисокий економічний рівень розвитку, а саме: небезпека глобальних фінансових криз; небезпека підриву суверенітету країн з невисоким рівнем розвитку з причин боргової та іншої фінансової залежності; розрив рівня фінансового і, в цілому економічного розвитку окремих країн [3].

Оскільки, процеси управління активами та пасивами банківських установ, а саме рівень ефективності в усьому світі розглядається як один із найважливіших чинників підвищення стабільності, фінансової стійкості, надійності, ліквідності та прибутковості фінансової діяльності, виникає необхідність в їх вдосконаленні та адаптації до сучасних умов функціонування та швидких змін фінансового сектору.

З приведеного вище, слід відзначити, що для забезпечення стійкого та надійного функціонування банківського сектору країни особливу увагу необхідно приділяти процесам управління активами та пасивами банківських установ, які повинні враховувати всі аспекти та особливості фінансової діяльності в сучасних умовах розвитку процесів глобалізації та інтеграції.

Інтеграція нашої країни у світовий економічний простір та в міжнародні фінансові структури призводить до активного проникнення іноземного капіталу у вітчизняний банківський сектор. Присутність банків з іноземним капіталом у банківській системі України відповідає інтересам розвитку національної фінансової системи, сприяє залученню іноземних інвестицій та розширенню ресурсної бази соціально – економічного розвитку. Разом з тим, при визначені доцільності зростання присутності іноземного капіталу у банківській системі країни необхідно керуватись стратегічними пріоритетами держави, практична реалізація яких дасть змогу забезпечити цілісність і стабільність функціонування національної банківської системи. Звідси, виникає необхідність у вдосконаленні механізму управління активами та пасивами банківських установ та зосередженні більшої уваги на управлінні банківськими ресурсами та прийнятті управлінських рішень в умовах висококонкурентного розвитку світового фінансового ринку та процесів фінансової глобалізації та інтеграції.

1. Бакаєв О.Л. *Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія / За ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г. Лук'яненка – К.: КНЕУ, 2001. – 538 с.*

2. Стукало Н.В. *Глобалізація та розвиток фінансової системи України: Монографія / Н.В. Стукало. – Д.: Видавництво "Інновація", 2006. – 248 с.*

3. *Калініченко Л.Л. Глобалізація банківської діяльності та її вплив на банківську систему України // Калініченко Л.Л // Вісник економіки транспорту і промисловості № 43, 2013 -77-81 с.*